

Nr 218.

Av herr Larsson i Luttra m. fl., om anslag till Bygdegårdarnas riksförbund, Folkets-husföreningarnas riksorganisation och Ordenshusens riksförbund.

I innevarande års statsverksproposition, 5:e huvudtiteln, upptages under rubriken Statens nämnd för samlingslokaler ett anslag å 26 000 kronor. En stor del av det arbete, som skall betalas med detta anslag, torde för nämnden bestå i utredningsarbete, såsom införskaffande av upplysningar o. d. vid ansökningar om statslån och -bidrag till allmänna samlingslokaler. Utredningsarbetet ombesörjes emellertid icke helt av nämnden. Om så vore fallet skulle arbetet säkerligen bliva mycket betungande för denna eller ock resultera i att en mängd ärenden aldrig komme i det skick att de kunde avgöras av nämnden. De centrala samlingslokalorganisationerna, Bygdegårdarnas riksförbund, Folkets-husföreningarnas riksorganisation och Ordenshusens riksförbund, bedriva emellertid en verksamhet, som avlastar nämnden och underlättar för byggnadsföreningarna att framlägga sina bidrags- och låneansökningar. Nämnda organisationers personal är till stor del upptagen med att lämna råd och upplysningar angående de statliga stödåtgärderna, att uppgöra finansieringsplaner för samlingslokalerna och att utarbeta ansökningshandlingar och i viss mån även ritningar.

Genom den intima kontakt, som dessa organisationer bl. a. genom sina resande ombudsmän erhålla med de lokala byggnadsföreningarna, underlättas för att icke säga möjliggöras de av staten stödda strävandena att åstadkomma tidsenliga och väl planerade samlingslokaler. En hel del av riksorganisationernas arbete tillför ej heller dessa några nya medlemmar, då på många håll ett utredningsarbete pågår med riksorganisationernas hjälp, som av olika orsaker måste nedläggas utan att samlingslokal kommer till stånd. För övrigt täcka medlemsavgifterna endast en mycket ringa del av riksorganisationernas kostnader.

Därjämte torde man med säkerhet kunna fastslå, att såvida riksorganisationerna icke funnits, ett ännu större antal illa planerade och dåligt byggda samlingslokaler skulle komma att uppföras än vad som nu sker, vilka sedan skulle stå hindrande i vägen för en rationell lösning av samlingslokalfrågan. Den planmässighet, som mer och mer börjat utmärka samlingslokalbyggandet, och den enighet, som alltmer kunnat vinnas ute i bygderna vid dylika frågor behandling, torde till mycket stor del få tillskrivas riksorganisationernas arbete.

Då alltså den statliga låne- och bidragsverksamheten, som är av oerhört stor betydelse för åstadkommandet av samlingslokaler, förorsakar riksorganisationerna mycket arbete och stora kostnader, måste det vara ändamålsenligt att staten lämnar ett mindre årligt anslag även till dessa.

Med stöd av denna motivering få undertecknade därför föreslå,

att riksdagen måtte till Bygdegårdarnas riksförbund, Folkets-husföreningarnas riksorganisation och Ordenshusens riksförbund för budgetåret 1947/48 bevilja ett anslag av 15 000 kronor att lika fördelas mellan de angivna organisationerna.

Stockholm den 23 januari 1947.

Gunnar Larsson
i Luttra.

Adolf Wallentheim.

Edvin Jacobsson,
Igelsbo.